

عنوان ۵۴

نکات آموزشی برای بیماران تحت پلاسمافرز

مرکز آموزشی درمانی آیت الله کاشانی

واحد آموزش بیمار

تدوین

بهار ۱۳۹۲

بازنگری

بهار ۱۴۰۰

پلازما چیست؟

جزئی از خون است. ساختار پلازما به صورت عمده از آب تشکیل شده و شامل مواد معدنی محلول با پروتئین ها و آنتی بادی ها است.

پلازما فرز چیست؟

تعویض پلازما پروسه ای است که در آن پلازما از خون جدا شده و پلاسمای جدید جایگزین آن می شود.

خون از بدن بیمار خارج شده جدا سازی می شود و پلاسمای آن دور ریخته می شود و گلبولهای قرمز و سفید و پلاکتها به بدن بیمار برگردانده می شود.

برای جلوگیری از لخته شدن خون طی فرآیند یک ضد انعقاد به خون اضافه می شود. در طی فرآیند خون طبق معمول توسط قلب داخل بدن پمپ می شود و فقط مقدار کمی از آن از بدن خارج می شود. تعویض پلازما همیشه در بیمارستان صورت گرفته و طی آن یک پرستار دوره دیده از شما مراقبت می کند.

قبل از اینکه فرآیند آغاز شود پزشک از شما می خواهد رضایت نامه تعریف پلازما را امضاء نمائید.

خطرات احتمالی این کار همانند منافع آن به شما باید گفته شود.

چگونه تعویض پلازما به من کمک می کند؟

برخی بیماری ها باعث ایجاد مواد خطرناک در چرخه خون شما می شود که تعویض پلاسمائی که این مواد را حمل می کند باعث خروج مواد آن می شود.

چه چیزهایی برای پیش نیاز لازم است؟

داروهای مصرفی خود را با پزشک در میان بگذارید ممکن است از شما خواسته شود از مصرفی دارویی خاص خودداری نمائید.

با شخصی برای انتقال شما از بیمارستان به خانه هماهنگ کنید. مقدار کافی از نوشیدنی غیر الکلی و بدون کافئین مصرف کنید.

روز درمان یک وعده غذایی متعادل مصرف کنید. یک لباس راحت آستین دار که به راحتی بالای آرنج کشیده شود بپوشید با خود یک کتاب یا پخش موزیک بیاورید تا زمان فرآیند برایتان کوتاه شود.

چگونه فرآیند پلاسمافرز صورت می پذیرد؟

دو روش مختلف برای جداسازی پلازما از خون صورت می گیرد. یکی استفاده از فرایندی به نام فیلتر پلازما است. دیگری استفاده از ابزاری به نام جدا کننده سلول است. در هر دو متد از یک کانتر داخل رگی برای دسترسی به خون استفاده شود. اگر رگهای شما کوچک باشد از یک کانتر دراز مدت استفاده می شود که ممکن است به رگی در شانه یا کشاله ران متصل می گردد. هر روز باید بعد از انجام پلازما فرزیس توسط تیم درمانی شما پانسمان استریل انجام شود.

مراقبت از اکسس یا کانتر:

در صورتی که رگ در کشاله ران شما باشد پانسمان آن هر روز باید تعویض شود.

از راه رفتن زیاد بپرهیزید.

از دستشویی های فرنگی استفاده کنید.

در صورتی که در گردن تعبیه شود پانسمان می تواند در صورت

نداشتن ترشحات یک روز در میان تعویض گردد.

چقدر طول می کشد؟

تعویض پلازما ممکن است یک تا سه ساعت بسته به اینکه چه مقدار پلازما از بدن شما خارج و سپس جایگزین شود و همچنین به نوع بیماری و جثه میزان تحمل و وزن شما متغیر است. شما ممکن است در حالی که روی تخت دراز کشیده اید یا روی صندلی نشسته اید به دستگاه متصل شوید

می توانید حین فرآیند بخورید و یا بیاشامید. بلافاصله پس از فرآیند از شما خواسته می شود برای مدتی استراحت نمائید.

آیا در این فرآیند عوارض جانبی نیز وجود دارد؟

عوارض جانبی فرآیند می تواند شامل گیج بودن تهوع یا احساس سرما باشد. اگر در هر زمان از فرایند هر یک از این علائم را مشاهده کردید به پرستار خود گزارش دهید.